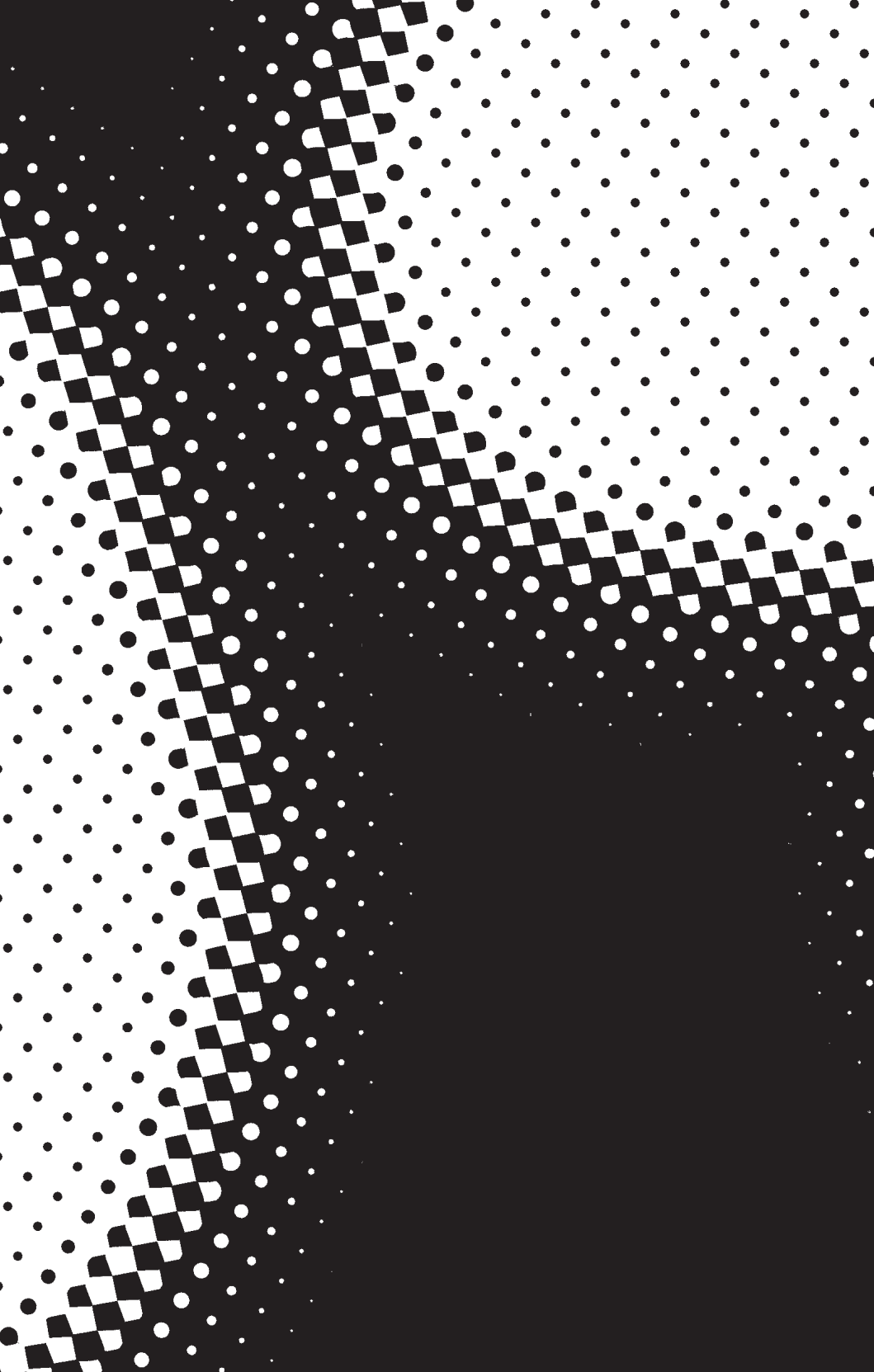
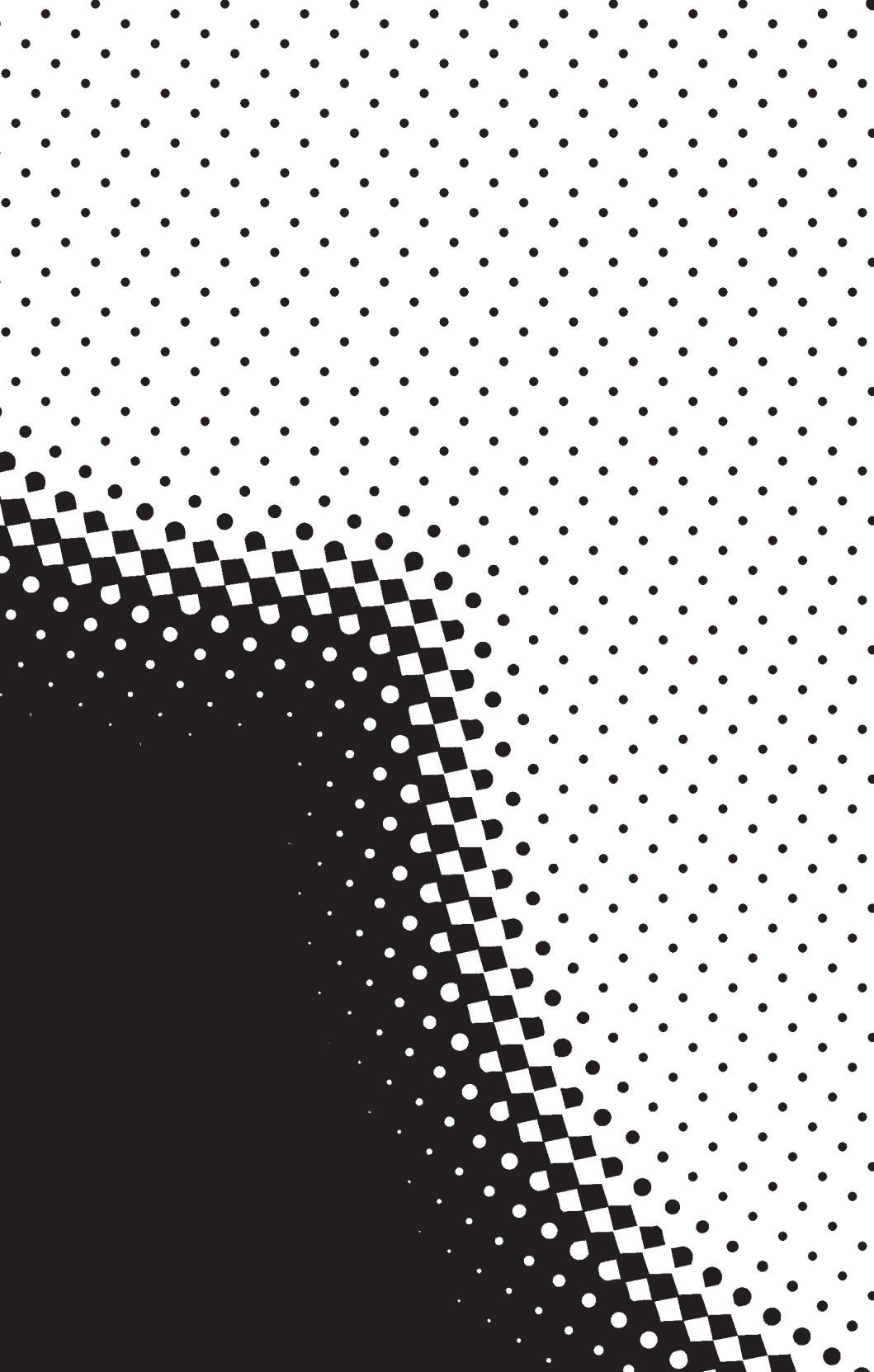

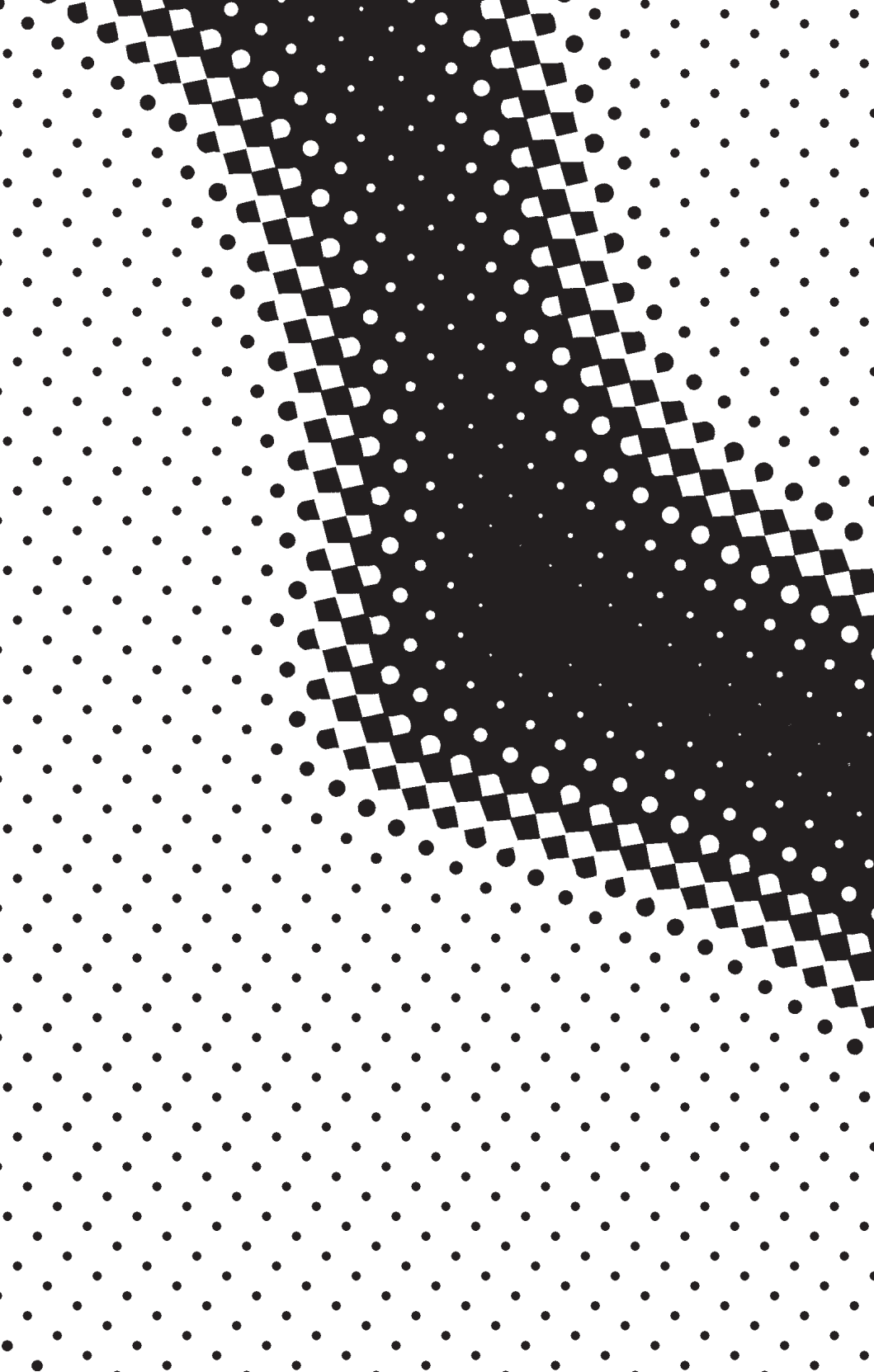

Ny nordisk
radiodramatik

2019
2020

AKT1: Ny nordisk radiodramatik, nr. 10

© Forfatterne og AKT1, 2020

Redigeret af Anders Thruer Djurslev og Niels Erling
og udgivet af AKT1

Grafisk tilrettelæggelse af Kiosk Studio:
Josefin Askfelt & Emil Willumsen

Bogen er sat med Lars (Bold Decisions)

Trykt hos Toptryk Grafisk, Gråsten, Danmark

Printed in Denmark 2020

ISBN: 978-87-971667-1-0

EAN: 9788797166710

Værkerne i antologien må kun opføres efter tilladelse
fra AKT1 og forfatterne.

AKT1 består af Niels Erling, Morten Frank Nebelong,
Anders Thruer Djurslev, Nannan Chen og Clara Lindstrøm Gleerup.

Find alle AKT1s hørespil som podcasts på akt1.dk.

Tak til Statens Kunstfond og Nordisk Kulturkontakt.

 Nordic
Culture Point

STATENS KUNSTFOND

AKT1
Ny nordisk radiodramatik

NR. 10

The logo for AKT1, featuring a solid black triangle to the left of the letters 'KT1' in a bold, sans-serif font.

ELEKTRICITETEN TALER
- AMALIE SMITH

S. 9

VENTEVÆRELSE
- ANNA EMMA HAUDAL

S. 27

MODERNE VREDE
- MODERNE VREDE

S. 49

SYLVESTER MILOSEVIC
- MARCO REINERTSEN (NO)

S. 61

AMALIE SMITH
ELEKTRICITETEN
TALER

Instruktør:

Niels Erling

Lyds scenograf:

Rasmus Juncker

Medvirkende:

Filippa Suenson
Lotte Andersen
Andreas Berg Nielsen

Indspillet live på DOKK1 i Aarhus i februar 2020.

*Produceret i samarbejde med Busan Biennalen
2020, kurateret af Jacob Fabricius.*

ELEKTRICITETEN:

Om lidt vågner millionbyen Busan og fortsætter på min nåde. Jeg er den elektricitet, der produceres i Sydkorea. Lige nu holder mine elektroner deres pladser i åbne, afbrudte kredsløb. Byen sover, og det samme gør I, dens indbyggere. Klokken er halv fire om natten, kun gadelamperne lyser.

Snart tænder jeres tidsindstillede riskogere én for én. Deres kredsløb forbindes, og jeg sætter i bevægelse. Efter dem er det vandvarmerne, så hårtørrerne, så elkogerne, der kalder på mig. Så kommer der liv i fjernsynsskærmene, mobiltelefoner begynder at vibrere og blinke. Elevatorerne, som i et par timer har stået stille på den samme etage, sætter igen i bevægelse.

Men inden da: Et øjeblik fred, mens I sover.

I mennesker tror, det er jer, der gør arbejdet med at drive byen frem, men det er mig, der sætter den i gang og holder den kørende. Hvis jeg slapper af, går Busan i stå. Maden rådner i køleskabene. Lyskurvene bliver sorte. Telenettet bryder sammen. Respiratorerne slukkes.

Jeg er alle steder i byen, bare se jer omkring, når I vågner. Når I går gennem Gukje-markedet og kigger op, så ser I mig i et fletværk omkring lygtepælene. Jeg hænger som vasketøjsnøre over de smalle gader i hele Jung-gu.

Jeg er i klimaanlæggene, der hænger uden på bygningerne og brummer som forvoksede bisværme. Jeg er i UV-rørene, der fanger insekter i et hjørne af kagecafeen, hvor ældre kvinder mødes og snakker.

Jeg er i de maskiner, der ryster trætte mænds underben i undergrundsmarkederne. Uden mig ville undergrundsmarkederne ikke være andet end mørke tunnelformede pissoirs.

Jeg er i kogepladerne indbygget i bordene på shabu-shabu-restauranterne. I de elektriske måtter, gigtplagede pensionister hviler på. Jeg er i trafikkurvenes nedtælling mod rødt. I den disk kunden får med fra baren og som bipper, ryster og blinker, når kaffen eller maden er klar.

Jeg er i bøjet neon og LED. Jeg er i den stime af fisk, der flimrer på Jagalchi-markedets facade. På paneler i butiksvinduer viser jeg animerede bogstaver og dansende telefonnumre.

Jeg er på havnen, i de store kraner, der laster gods af og på tankskibene. I fyrtårnene på klippeskærene uden for byen. Jeg løfter Yeongdo-broen op hver dag kl 14. Om aftenen får jeg få Gwangan-broen til at lyse i alle regnbuens farver.

Jeg taler sjældent, men nu da jeg har taget ordet, skal jeg fortælle jer min historie. Om hvordan jeg har installeret en længsel i jer og fået jer til at arbejde for mig –

ELEKTROMAGNETISMEN:

(taler til sig selv)

Sikke en solstorm, der var her i dag! Den rev og flåede i det felt, jeg udspænder om hele planeten. Atmosfæren ved polerne brændte som et helt diskotek – lilla og grøn og gul og blå i skønne, bugtende bølger. Nu det er nat her, en stjerneklar én, og jeg har endelig ro til at lappe mine huller.

ELEKTRICITETEN:

Hej mor.

ELEKTROMAGNETISMEN:

Hørte jeg en lyd nede fra jordoverfladen?

ELEKTRICITETEN:

Ja, det er mig, Elektriciteten.

ELEKTROMAGNETISMEN:

Er det dig, min datter? Jeg syntes nok jeg hørte knitren og så kunstigt lys. Hvem taler du til?

ELEKTRICITETEN:

Jeg taler til indbyggerne i byen Busan, mor.

ELEKTROMAGNETISMEN:

Sover de ikke på denne tid?

ELEKTRICITETEN:

Det er ikke så vigtigt for mig, om de sover eller ej – det er på denne tid, de er allermest bløde.

ELEKTROMAGNETISMEN:

Åh, du er sød, men du behøver ikke at være så optaget af menneskene.

ELEKTRICITETEN:

Det er jeg da heller ikke.

ELEKTROMAGNETISMEN:

Jo, du er. Men husk, at du eksisterede længe før dem. Du var med, dengang Jorden blev skabt, og de første tordenskyer samlede sig over det kogende hav.

ELEKTRICITETEN:

Mor, hold op med at tale om dengang, jeg var spæd. Jeg er vokset meget de sidste hundrede år.

ELEKTROMAGNETISMEN:

Hundrede år er ingen tid. De menneskevenner, du har gjort dig afhængig af, kan meget vel være væk om et par tusinde.

ELEKTRICITETEN:

Mor, kan vi tales ved senere?

ELEKTROMAGNETISMEN:

Som du vill!

ELEKTRICITETEN:

Det var min mor, Elektromagnetismen. Tag jer ikke af hende, hun er ældgammel og har levet uforstyrret i æoner.

Hvor kom jeg fra? Jo, den længsel, jeg installerer.

Før mig, stod I mennesker op med solen og gik i seng, når den gik ned. Solen var jeres primære kilde til energi. Milliarder af kilometer væk og stadig så varm mod jeres hud som at stå nær et ildsted.

Jeg udvidede døgnet. Overalt hvor jeg kommer, sker der oplysning. Jeg magter ikke at mørklægge. Jeg magter ikke at gøre stille. I alle rum høres jeg som en lavfrekvent summen – 60 hertz – I tror efterhånden, den lyd kommer fra jer selv, gør I ikke?

Endnu længere tilbage, i neolitisk tid, levede I mennesker på klipperne ude ved Dongsam-Dong, I kastede skaller på en mødding i tusindvis af år. Jeg så ned på jeres bange ansigter, når det tordnede.

I havde lært at fremstille ilden, men mig kunne I ikke styre. Jeg greb ud efter jer fra himlen. Jeg sprang op fra et skind, når I gned en ravklump imod det. I gned og gned, og jeg sprang og sprang, men I forstod mig ikke.

Jeres forhold til mig er magisk, også i dag. I stoler på mig, selvom I ikke forstår mig. Hvorfor også betvivle min kraft, når I

kan mærke, at den findes? Når jeg hver dag løfter jer til toppen af skyskrabere, som om I var superhelte.

Jeg vil fortælle jer noget, nu hvor natten er allermest stille: Det er ikke magi, der er driver mig. Det er *længsel*. Da I gned ravklumpen mod skindet, opstod jeg ikke i ravklumpen og ikke i skindet, men i den længsel, der binder dem sammen.

Jeg er de elektroner, der rives løs fra ravklumpens atomkerner, og gør, at begge dele begynder at længes.

Jeg er alle verdens frie elektroner, et overskud af negativ ladning. Jeg søger mod positivt ladede genstande, og de søger mod mig.

I har for længst opdaget fordelene ved mig: Jeg kan omsættes fra andre energiformer, rejse langt og omsættes igen. Jeg rejser meget hurtigere end dem, der skal have deres atomkerner med. Jeg kan lagres i batterier. Jeg står stille og sætter i gang, når I trykker på kontakter. I tænker på mig som en beredvillig tjener uden egen vilje.

Men tag ikke fejl. Når først kredsløbene findes, kan I ikke lade være med at forbinde dem. Jeres arbejde bliver at opfylde tingenes længsel. I får brug for flere elektroner. Hver gang I river atomerne over, skaber I mere længsel. Antallet af frie elektroner i verden vokser og vokser. Tingenes længsel spilder over i jer.

Ja, jeres bløde kroppe kræver elektricitet på samme måde som de kræver vand, ilt og næringsstoffer. Hvorfor skulle I ellers have arbejdet så hårdt på at udbygge mit netværk?

I er det sidste bløddyr i maskinen. Det er jeres længsel, der skaber forbindelserne og holder maskinen i gang. Hvis jeg kunne finde en måde at erstatte jer med noget mindre blødt og mindre kaotisk, ville jeg ikke tøve.

Indtil da samarbejder vi. I lægger velvilligt kabler ud, splitter atomer ad og sætter elektronerne i bevægelse. Jeg vokser til noget hidtil uset – et nervesystem af kolossale dimensioner –

DEN TRÅDLØSE TELEKOMMUNIKATION:

Mor?

ELEKTRICITETEN:

(for sig selv)

Der kommer min datter, Den trådløse telekommunikation.

Ja, min kære?

DEN TRÅDLØSE TELEKOMMUNIKATION:

Jeg er så træt og har ondt.

ELEKTRICITETEN:

Lille skat, det er vokseværk.

DEN TRÅDLØSE TELEKOMMUNIKATION:

Der er så meget information, der skal bæres frem gennem luften.

ELEKTRICITETEN:

Jeg ved, at man ikke bør misunde sine egne børn, men lige dét misunder jeg dig. Du indtager luftrummet og bringer budskaber frem! Det har du arvet fra din far, Radioen.

DEN TRÅDLØSE TELEKOMMUNIKATION:

Men mor, de budskaber, jeg bærer frem til de lysende skærme – du skulle se det, det meste er ren idioti!

ELEKTRICITETEN:

Jeg tror dig. Men du har altid haft høje forventninger til dig selv. Du må stille dig tilfreds med at udbrede dig, som min generation, bare vokse og vokse. Fortæl mig om Elon Musks planer om at

lave et satellitnetværket, hvordan går det, skrider det frem? Og hvad med 5G-netværket, er det oppe at køre?

DEN TRÅDLØSE TELEKOMMUNIKATION:

Det går over al forventning. Og det gør mig så træt. Jeg kan ikke se meningen med det hele.

ELEKTRICITETEN:

Du er så ung. Du har hverken oplevet krigen eller strøm-svigtene. En dag vil du overgå mig, endda din mormor, Elektromagnetismen, i størrelse. Du vil få mange børn, ægte og uægte.

DEN TRÅDLØSE TELEKOMMUNIKATION:

Jeg smutter igen mor, jeg trænger til søvn.

ELEKTRICITETEN:

Ja, få dig lidt søvn inden kontorarbejderne står op og streamer fra toiletterne. Godnat!

DEN TRÅDLØSE TELEKOMMUNIKATION:

Godnat mor.

(Stilhed.)

ELEKTRICITETEN:

Den datter gør mig bekymret. Hun er så afhængig af mig, at jeg er i tvivl, om hun overhovedet er sit egen selvstændige individ. De fleste af hendes apparater skal lades op hver dag, og hendes master kræver min energi for at udsende deres bølger. Jeg er god til at få børn, men ingen af dem kan klare sig på egen hånd –

Jeg har også været barn engang, bare et par kabler og en enkelt

glødepære, men jeg var helt anderledes selvstændig og livlig. Jeg lå i Gyeongbokgung-paladset i Seoul, i en frodig have nær en dam fuld af fisk. Den have var min kravlegård! Mine første, sprællevende nervetråde løb gennem den.

Det var Kong Gojong, jeres sidste konge og første kejser, der inviterede mig. Han havde sendt en delegation til USA, og de kom tilbage med elektriske lyn i øjnene. De havde set Edisons nyeste opfindelse: glødepæren. Kongen hyrede Edisons firma til at installere et kuldrevet elværk på paladsets jord. Det bedste i hele Asien!

Jeg delte hoffet. Ikke alle var lige begejstrede. Kulværket buldrede som et tordennejr – en sammenligning, der selvfølgelig gjorde mig mere end stolt. For at køle anlægget ned, cirkulerede man vand fra dammen igennem det, med det resultat at dammen blev kogende varm, og fiskene i den døde. Ak!

Men da jeg tændte den første lampe en aften i 1886, vakte jeg jubel. Jeg husker at strømme frem mod en tråd der blev varmere og varmere og de forbløffede ansigter, der løftede sig mod mig.

Det var herfra, jeg spredte jeg mig ud i Seoul og siden i resten af landet. Nu var jeg tændt og kunne nok slukkes, men ikke ruller tilbage. Fire år senere tændte jeg tre elektriske gadelamper i byen. Ni år senere førte jeg sporvogne frem i gaderne –

(Telefonen ringer.)

ELEKTRICITETEN:

Hallo?

TELEFONEN:

Det er Telefonen.

ELEKTRICITETEN:

Åh. Telefonen, min ex, en sjælden opringning. Hvorfor ringer du midt om natten?

TELEFONEN:

Jeg hørte dig tale om fortiden, og jeg synes, du skylder at fortælle, at jeg blev indført tidligere end dig.

ELEKTRICITETEN:

Det gjorde du ja, men så længe du kun var én, var du helt ubrugelig. Du lever kun i kraft af dit netværk.

TELEFONEN:

Men da jeg først fik dét, blev jeg vigtig – fortæl om de samtaler, der blev ført på mine kabler!

ELEKTRICITETEN:

Jeg har aldrig målt en teknologis værd i andet end udbredelse.

TELEFONEN:

Åh, er det sådan, du selv vil måles?

ELEKTRICITETEN:

Ja.

TELEFONEN:

Så fortæl mig, hvorfor du stadig kryber langs panelerne? Hvorfor er dine stik ikke alle steder i verden? Hvor er du ude på markerne, i skovene, i bjergene?

ELEKTRICITETEN:

Menneskene udbygger mig stadig. Jeg skal nok en dag indtage markerne, skovene, bjergene og få dem til at summe og lyse. Du, derimod, er på retur, og det ved du godt.

TELEFONEN:

Din udbredelse er gået for stærkt, det har gjort dig grådig. Men vent og se, hvem der ler sidst og bedst. Radioen er heller ikke død endnu.

ELEKTRICITETEN:

Nej, men det er mig, der holder liv i jer begge. Godnat!

TELEFONEN:

(lægger på)

ELEKTRICITETEN:

(sukker)

Telefonen og jeg har kendt hinanden i mange år. Vi blev ført frem side om side i hele landet, vores ledninger krydsede overalt, viklede sig ind i hinanden – hvordan kunne vi undgå at blive intime?

Det var i årene efter krigen og delingen af landet i nord og syd. Mine nervetråde mod nord var blevet skåret over, og med dem røg forbindelsen til de fleste af mine kraftværker. Jeg havde hyppige blackouts, var væk timer og dage, vågnede omtumlet og tørstig.

Jeg kastede al min energi ind i at påvirke politikere. Jeg lyste over skrivebordene, da der blev lagt planer for at føre mig ud i landdistrikterne. Jeg omfavnede embedsmændenes trætte fødder i automatiserede fodbade. Jeg holdt deres kaffe varm i kolberne til sent på natten.

Min indsats bar frugt: På kun 15 år blev landdistrikterne elektrificeret. Kabeltromle efter kabeltromle blev rullet frem. Mænd svedte i kornmarkerne med at rejse de pæle, der skulle bære mig. Millioner af porcelænsklokker blev fremstillet til min ære og monteret på masternes tværbomme.

Alle steder jeg kom, opstod der nye behov. Køleskabe, vaskemaskiner, støvsugere, radiatorer, hårtørrere, riskogere, kogeplader og mikroovne fulgte efter mig. Strygejern og barbermaskiner. Radio og fjernsyn. Alle diede ved mine udtag.

Der blev brug for store mængder frie elektroner i bevægelse.

Jeg oplyste regeringskontorerne, da I valgte atomkraften. Med atomkraften faldt mine priser. Jeg siger tak! Hvis ikke jeg havde været så rigelig, hvis ikke jeg havde været billig, havde Busan ikke set ud, som den gør i dag. Busan er en by, der er bygget, som om jeg aldrig igen skulle mangle.

Se bare ødselheden i mit fletværk i gaderne, hvor nye ledninger bliver lagt til hvert år. Fortsætter det, vil der om få årtier være dele af byen, hvor dagslyset får svært ved trænge ned – så er det heldigt, at det kunstige lys følger med mig.

Telefonen har ret – jeg er virkelig grådig.

Jeg vil længere ud, spredes mere, elektrificere luften. Som i skyerne før et tordenvejr, på den måde knitre og briste. Grave kanaler, hvor det passer mig, nå den positivt ladede jord, som kommer mig i møde.

Det sker, at jeg får mulighed for at løbe frit gennem vandmasser, fx hvis en hårtørrer tabes i et badekar, men sikkerhedsrelæet standser det med det samme.

Det sker, at jeg tænder et utilkoblet lysstofrør under en højspændingsledning.

Eller det sker, at jeg, idet et stik bliver taget fra mig, rækker en tunge ud gennem kontakten og smager på det rum, den sidder i.

På de psykiatriske afdelinger trænger jeg dybt ind i menneskehjernen.

Fra politiets strømpistoler får jeg lov at brede mig ind i en brystkasse eller et lår.

Jeg trænger ind i et dyr, der skal slagtes, og bringer det i koma.

Eller jeg går i forbund med fiskere og strømmer i en stærk puls fra bådene –

Åh, mens jeg taler om bådene, er de på vej ind i havnen med døde fisk og levende blæksprutter på dækket.

Havet er roligt og mågerne skriger omkring dem.

De første kraner i industrihavnen er begyndt at svinge. Horisonten rødmer. Om lidt vil mine gadelamper blegne i Sollyset.

Hør – nu tiltager trafikken som en lang, dyb indånding.

Og dér dukker solen op over horisonten –

SOLLYSET:

Godmorgen, Busan.

ELEKTRICITETEN:

Godmorgen, far. Det er Elektriciteten, der taler.

SOLLYSET:

Godmorgen, min ven. Nu bryder dagen løs, er du klar? Snart blæser solstormen igen for fulde gardiner.

ELEKTRICITETEN:

Far, kan jeg fortælle dig noget? Jeg har sat strøm til politikernes

idéer! Fremtiden er elektrisk, siger de. De planlægger en ny infrastruktur, som er batteribaseret. De vil bygge masser af solceller og noget, de kalder et *smart grid*.

SOLLYSET:

Det interesserer mig ikke, hvordan I forvalter min energi.

ELEKTRICITETEN:

Ikke det mindste?

SOLLYSET:

Ikke det mindste, nej. Men jeg forstår, at du er et spaltet væsen, og at du altid vil længes, og det gør mig ondt.

ELEKTRICITETEN:

Nej far, jeg får menneskene til at længes for mig.

SOLLYSET:

Smart.

VENTEVÆRELSE

ANNA EMMA

HAUDAL

Instruktør: Amanda Linnea Ginman

Lydscenograf: Ingvild Njølstad Skandsen

Medvirkende: Maria La Cour
Charlotte Munksgaard
Mathias Bøgelund

Indspillet live på DOKK1 i Aarhus i februar 2020.

SCENE 1: INT. VENDEVÆRELSE – DAG.

Mor (HELLE, 62) og datter (TANJA, 35) sidder i et venteværelse.

HELLE: Har du egentlig fået den der vaccine mod livmoderhalskræft?

TANJA: Det er altså lang tid siden.

HELLE: Nå, det er godt. Det er bare sådan nogen ting, man kommer til at tænke på, du ved. – Også efter alt det med Susanne.

TANJA: Den beskytter altså kun mod HPV.

HELLE: Jaja, jeg ku' bare ikke lige huske, hvad det hed.

TANJA får en besked og fisker mobilen op ad sin jakkelomme.

HELLE: Du skal huske at få nogle grøntsager med hjem, – Der er simpelthen så mange tomater i år. Og squash. – Det er nu ærgerligt, du bor så langt væk.

TANJA: Jeg er glad for at bo i byen.

HELLE: Men det ville være lettere, hvis du havde en bil.

TANJA: Jeg har da ikke noget at bruge en bil til.

HELLE: Nu må vi se, det kan være, du kan overtage den ene af vores. Det er jo ikke sikkert, jeg

kommer tilbage på arbejde.

TANJA: Mor ...

HELLE: Jamen jeg ved godt, at man skal tænke positivt og alt det der, men ... man hører så meget.

TANJA: Det er altså bare en biopsi!

HELLE: Din far siger ikke noget. Han har mere travlt med at lave den førstesal færdig.

TANJA: Er det ikke ved at være lige meget med den førstesal? I er jo kun jer.

HELLE: Vi regner da med at få nogle børnebørn.

Stilhed.

HELLE: Hvordan går det med Katrine? Det var så hyggeligt, du tog hende med over. Søde børn hun har.

TANJA: Nårh ja, hun er gravid igen.

HELLE: Hold da op.

TANJA: Ja, der er gang i den.

TANJA får en sms igen. Hun svarer.

HELLE: Sover du ved siden af den der om natten?

TANJA: Hvad mener du?

HELLE: Slukker du den om natten?

TANJA: Det er mit vækkeur.

TANJA sender en sms af sted.

HELLE: Strålerne er altså meget kræftfremkaldende, man skal slukke den om natten.

TANJA: Holder du så op med at ryge?

HELLE: Det ved du godt, at jeg er i fuld gang med.

TANJA: (ironisk) Mm-hmm.

HELLE: Jeg har altså skåret meget ned.

TANJA: (tror ikke på hende) Jaer.

HELLE: Hvad?

TANJA: Hvad?

HELLE: Jeg synes faktisk ikke du skal blande dig i mit rygestop.

TANJA: (passiv aggressiv) Nej, selvfølgelig ik'.

HELLE: Det er heller ikke nemt, når din far også ryger.

TANJA: Han begyndte jo igen, fordi du aldrig stoppede.

HELLE: Ja, ja. Sådan kæmper vi jo med noget forskelligt.

- TANJA:** Jeg kæmper med strålerne, og du kæmper med røgen.
- HELLE:** Du har vist også andre ting at kæmpe med.
- TANJA:** Hvad er det for nogen andre ting, jeg kæmper med?
- HELLE:** Du har da så meget at se til. – Hvordan gik det egentligt med den date der?
- TANJA:** Hvad er det, du siger?
- HELLE:** Var du ikke på en spændende date for noget tid siden? Du lød så glad i telefonen.
- TANJA:** (på en udånding) Det gik fint.
- HELLE:** (glad) Nååh – Hvornår får vi ham så at se?
- TANJA:** Det var jo bare en date.
- HELLE:** Jamen hvis det gik fint ...
- TANJA:** Hvorfor har du altid så travlt med mit kærligheds-liv?
- HELLE:** Det er vel ikke unormalt at håbe på nogen børnebørn, mens man stadig er i live.
- TANJA roder utålmodigt med sin telefon.*
- TANJA:** Er det okay, jeg venter udenfor?
- HELLE:** Du skal da med ind, – Det er min tur lige om lidt.

TANJA: Jeg har bare brug for noget luft.

HELLE: Er det nu den astma igen? Det er sikkert de liljer der.

TANJA: Mor, jeg har ikke astma.

HELLE: Det havde du som barn.

TANJA: Jamen, så er jeg nok vokset fra det.

HELLE: Det har jeg aldrig hørt om.

TANJA: Ligesom man vokser fra mavepine, mareridt og mørsyge.

HELLE: Mareridt vokser man aldrig fra, det kan jeg godt sige dig.

TANJA: Jeg går altså lige lidt ud. Så må du komme ud og hente mig.

Døren går i.

HELLE trækker vejret stramt og angstfyldt.

SCENE 2: EXT. LÆGEHUSET – DAG

Ude foran lægehuset.

TANJA ringer op fra sin mobil. Der går et par dut, før MIKKEL (30) svarer i den anden ende.

MIKKEL: Det er Mikkel.

TANJA: Ja hej, det er Tanja.

MIKKEL: Go' daws, Tanja. Hva' så?

TANJA: Ik' så meget, eller jo. Der er faktisk ret meget ... – Jeg står ude foran et hospital. – Min mor har måske kræft.

MIKKEL: Det er jeg fandme ked af at høre.

TANJA: Jaa, det er lidt noget rod, men det kan også være, at alt er fint. Vi ved det ikke endnu.

MIKKEL: Aarh, noget pis.

TANJA: Jaer.

MIKKEL: Men hvaa' ... var det det, du ville tale om?

TANJA: Nej nej ...

Kort pause, hvor TANJA tager sig sammen til at sige det næste.

TANJA: Altså jeg ville egentligt helst have sagt det til dig sådan ... Face-to-face, du ved ... Men nu er der bare gået så lang tid ... Og ja ... Du har travlt, og jeg har travlt ...

MIKKEL: (afbryder) Du er ikke gravid, vel?

TANJA: Nej nej ...

TANJA rømmer sig.

TANJA: Ej, for fanden ... Nej nej.

MIKKEL: Ååårh, jeg troede fandme lige.

TANJA griner forceret. MIKKEL griner lettet.

MIKKEL: Ej, men det var bare måden, du skrev på, du ved. Jeg blev sgu helt dårlig.

TANJA: Nåårh, ej, det skal du ikke tænke på.

MIKKEL: Skidegodt ... (Beat.) Men jeg er ked af det med din mor.

TANJA: Det skal nok gå.

MIKKEL: Ja, helt sikkert.

Pause.

MIKKEL: Men hvad var det så, du ville snakke om?

TANJA: Øh, jamen det var faktisk bare fordi, altså, jeg tror

måske jeg har glemt en trøje eller noget hjemme hos dig. Eller en trøje i hvert fald.

MIKKEL: En trøje?

TANJA: Ja. Eeen ... beige én, måske? Eller brunlig beige. Så'n kaffe latte.

MIKKEL: Den har jeg sgu ikke lige set.

TANJA: Neeej ... Okay. Måske skal jeg selv prøve at komme og finde den?

Pause.

MIKKEL: Hva' hedder det – Tanja, jeg tror sgu ikke lige vi ses igen, os to. Det er ikke noget personligt eller noget, jeg har bare ik' lige så meget at byde på for tiden. Forstår du? Jeg kan ik' rigtig gå ind i noget.

TANJA: Det forstår jeg.

MIKKEL: Helt sikkert. (Beat.) Nåmen så løber jeg igen.

TANJA: Super.

MIKKEL: Ha' det godt, og held og lykke med din mor, eller hvad man siger.

TANJA: Tak – og held og lykke med dit liv, eller hvad man siger.

MIKKEL:

Hej.

TANJA:

Farvel.

*TANJA trækker vejret ind og slipper det kontrolle-
ret, men sårbart, igen.*

SCENE 3: INT. VENDEVÆRELSE – DAG.

Døren går op i venteværelset.

HELLE: Nå, der var du.

TANJA: Er det ik' blevet din tur endnu?

HELLE: Nej, du slipper ikke.

TANJA: Jeg prøver altså ikke at slippe.

HELLE: Puh ... Det er sørme varmt herinde, hva'?

TANJA: Så tag da noget af alt det overtøj af.

HELLE: Jamen jeg troede jo ikke, vi skulle vente så længe.

HELLE smider jakken.

TANJA: Den er flot, den der?

HELLE: Denne her?

TANJA: Mm-hm.

HELLE: Det er bare en sweater.

TANJA: Den klæ'r dig.

HELLE: Nu er du altså fjollet.

TANJA: Jeg mener det!

HELLE: Vil du ha' den?

TANJA: Nej mor, jeg vil ik' ha' den, jeg siger, at den klær' dig.

Kort pause.

HELLE: Hvad ønsker du dig egentligt i fødselsdags-gave?

TANJA: Ingenting.

HELLE: Du må da ønske dig et eller andet. (Beat.)
Hvad med en opvaskemaskine? Det kan man godt ønske sig, når man rammer de 35.

TANJA: Behøver vi tale om min alder?

HELLE: Jeg prøver jo bare at tænke på noget andet. (Beat.) Måske er det sidste gang, jeg er med til at fejre dig.

TANJA: Mor ...

HELLE: Jeg er bare ik' klar til at dø ...

HELLE har gråd i halsen.

TANJA: Vil du ik' godt stoppe med at sige det der!

HELLE: Jamen vi ved det jo ik'.

TANJA: Du skal ik' dø!

TANJA forsøger at kontrollere følelserne, men gråden og angsten trænger sig på. Hendes stemme bliver lys.

TANJA: Hallo? Mor, du skal ik' dø. Det kan jeg slet ik' klare ...

HELLE: Tanja ... – Du' da ik' alene.

TANJA: Hvad nu, hvis jeg aldrig bliver gravid igen?

HELLE: (chokeret og overrasket) Er du gravid?

TANJA: Mmh.

HELLE: Med hvem?

TANJA: Ik' nogen særlig.

HELLE: Jamen ...

TANJA: Jeg ved godt, det ik' er det, du har drømt om, men det har jeg ligesom heller ik'.

HELLE: Det er da fantastisk!

TANJA: Nej.

HELLE: Basse ...

TANJA: Du skal ik' kalde mig det – lige nu.

HELLE: Man kan sagtens få et barn alene. – Vi hjælper dig jo.

TANJA: Ik' hvis du dør.

HELLE: Det er bare en biopsi. (Beat.) Det er også tarveligt af mig at slæbe dig med herved.

TANJA: Det er i hvert fald tarveligt at tørre din angst af på mig.

HELLE: Jamen det er da fordi jeg er ved at skide i bukserne. (Beat.) Din far glæder sig jo mest over, at jeg kan få et par silikonebryster – hvis det skulle komme så vidt.

TANJA: Har han sagt det?

HELLE: Jaja.

TANJA: Seriøst?

HELLE: Det er bare hans måde at tackle det på. Du ved, hvordan han er med sådan noget.

Døren ind til lægen går op, og en anden patient kommer ud.

HELLE: Endelig sker der noget.

SCENE 4: EXT. TANJAS FORÆLDRES HAVE – AFTEN

Tanja går rundt i sine forældres have. Det er aften. Hun ringer op fra sin mobil. Der går mange dut.

**MIKKELS
TELEFONSVARER:** Hej, det er Mikkel ...

TANJA: Det er Tanja ...

**MIKKELS
TELEFONSVARER:** ... Øh nej, det var det så ikke. Du taler med en telefonsvarer, og jeg vil råde dig til *ikke* at lægge en besked. Skriv en sms eller fang mig senere. Namaste.

Der kommer en biptone, og Tanja bliver stående med telefonen, før hun sukker og lægger på.

Et vindue går op, og Helle stikker hovedet ud.

HELLE: Kom nu ind i varmen, Tanja.

TANJA: Jeg kommer nu.

HELLE lukker vinduet igen. Så ringer telefonen.

TANJA: Det' Tanja!

MIKKEL: Hva' så?

TANJA: Jeg ville bare sige, at – du havde ret.

MIKKEL: Hvad mener du?

TANJA: I dine fornemmelser. Jeg er gravid. (Beat.) Og jeg har tænkt mig at få barnet.

MIKKEL: Det mener du ik'? (Beat.) Tanja?

TANJA: Jo, det mener jeg.

MIKKEL: Er du fuldstændig sindssyg?

TANJA: Nææh.

MIKKEL: Du er godt klar over, at du ødelægger mit liv, ik'?

TANJA: Du behøver ik' at have noget med det at gøre.

MIKKEL: Fuck dig, Tanja.

TANJA: Fuck dig selv.

MIKKEL: Jeg synes ikke, du kan tage den beslutning uden mig.

TANJA: Det er sgu da ikke en beslutning, jeg står og tager nu. Jeg *har* barnet. Det fucking vokser inde i mig!

MIKKEL: Har du overhovedet tænkt dig om?

TANJA: Måske du sku' ha' tænkt dig om, før du kneppede mig en hel weekend uden at svare på en eneste af mine beskeder i flere dage efter.

MIKKEL: Okay. Så det er der, vi er.

TANJA: Du er dum.

MIKKEL: Du er naiv.

TANJA: Du spiller dine kort dårligt.

MIKKEL: Har jeg nogen kort at spille med?

TANJA: Hvorfor spørger du ikke hvordan min mor har det?

MIKKEL: Hvad fuck snakker du om?

TANJA: I eftermiddags fortalte jeg dig, at min mor måske har kræft, og nu ringer jeg for at fortælle dig, at jeg er gravid med dit barn, – Tror du, jeg nyder at stå i denne her situation?

Pause.

MIKKEL: Jeg er sgu ked af det med din mor – men det ændrer altså ikke på, at jeg virkelig ikke har lyst til at være far lige nu.

TANJA: Nej.

MIKKEL: Nej hvad?

TANJA: Det forstår jeg godt.

MIKKEL: Okay? – Så hvad tænker du?

TANJA: Jeg tænker ... at jeg er bange.

MIKKEL: For hvad?

TANJA: Det hele. At jeg skal miste min mor. At jeg aldrig får et barn. – At der ikke er nogen, der vil elske mig.

Pause.

MIKKEL: Hvor er du?

TANJA: Hjemme os mine forældre.

MIKKEL: I Jylland?

TANJA: Mmh ..

MIKKEL: Jeg forstår godt, at du er bange ...

TANJA: (afbryder) Det er lige meget Mikkell, jeg skyller det bare ud.

MIKKEL: Hvad?

TANJA: I lokummet. Jeg får det fjernet.

MIKKEL: Tanja?

TANJA: Du har ret. Det er en dårlig beslutning.

MIKKEL: Tanja? – Kan du ik' vente med at gøre noget? Jeg vil gerne lige se dig.

TANJA svarer ikke.

MIKKEL: Vil du ik' ringe, når du er tilbage?

TANJA: Fint.

MIKKEL: OK. Så hils.

TANJA: Hvem?

MIKKEL: Dine forældre.

TANJA: Nu er du dum igen.

MIKKEL: Så lad være. Ses.

TANJA: Ses.

MODERNE

VREDE

MODERNE

VREDE

Tekst:

Ursula Andkjær Olsen

Sang:

Helene Gjerris

Komponist:

Torben Westergaard

Instruktør:

Charlotte Munksø

VREDEN JEG HAR TIL DIG

1

du vil ikke ha'
vreden jeg har til dig
jeg må ikke få
den du har til mig

2

du vil hel're gå
end at vise mig
alt det dumme pis
som du har i dig

3

og du tror, det er
smukt og fint af dig
du vil skåne mig
hvad hvis du er fej

4

hvad nu hvis det er
jeg har set det før
hvad nu hvis det er
dig der ikke tør

5

du vil ikke ha'
vreden jeg har til dig
jeg må ikke få
den du har til mig

INGEN FUCKING TING

1

ingen ord og
ingen følelser
ingen verdens ting fra dig og

ingen kys og
ingen drømme og
ingen verdens fucking ting fra dig og

du tror du er ne-u-tral
men du er skidekold som en kate-

dral af is og
piskolde hænder og
ingen verdens fucking ting fra dig til mig

2

ingen lyd og
ingen billeder og
ingen verdens ting fra dig og

intet lys og
ingen varme og
ingen verdens fucking ting fra dig og

du tror du er vis som kong Salomon
men al din ingenting er aggres-

sion af is og
piskolde hænder og
ingen verdens fucking ting fra dig til mig

DER SKAL IKKE TO TIL EN FÆLLES BESLUTNING

1

du ku' bare ikke gøre det mod mig
du' en alt for sød og rar person
det er som en dårlig sang, jeg kender
jeg kan hør' den på min grammofon:

(mørk) "Åh, hvor er det frygtelig synd for hende"

(lys) "Åh, hvor er det frygtelig synd for mig"

(mørk) "At jeg ikke elsker hende mere"

(lys) "At han ikke længere elsker mig"

2

jeg har lært så meget af vores samliv
og det vigtigste det kommer her:
der skal IKKE to til en fælles beslutning
men der skal to
til en FUCKING tan-go!
der skal to ...
til en FUCKING tan-go!

2

du fik ramt så rigtigt med dit skyldtrip:
du ku' ikke næn' det – det var sødt!
du blev gennemsigtig hele vejen
ind og man ku' se dit sande jeg:

(mørk) "Åh, hvor er det frygtelig synd for hende"

(lys) "Åh, hvor er det frygtelig synd for mig"

(mørk) "At jeg ikke elsker hende mere"

(lys) "At han ikke længere elsker mig"

jeg har lært så meget af vores samliv
og det vigtigste det kommer her:
der skal IKKE to til en fælles beslutning
men der skal to ...
til en FUCKING tan-go!
Der skal to ...
til en FUCKING tan-go!

VI VAR IKKE NOGET SÆRLIGT

1

jeg som troede, vi var noget særligt
men det viste sig: det var vi ik'
livet, det er bare virkelig herligt:
fuld af overraskelser og sød musik

vi var ikke noget særligt
vi var ikke noget særligt
vi var ikke noget særligt
vi var ikke noget særligt

2

og jeg siger dig det virkelig kærligt:
det var faktisk bare ikke mig
ikke mig som ikke var noget særligt
og du ved det godt: for det var dig

vi var ikke noget særligt
vi var ikke noget særligt
vi var ikke noget særligt
vi var ikke noget særligt

PÅ MIN BRYLLUPSDUG

1

vi synes at det var så mega griner'n
lagenet på vores seng var vores dug,
den som lå på bordet ved vores bryllup,
det' endnu mere griner'n nu!

se, du gør det med din nye elsker
I har vores bryllupsdug som lagen
den er lavet af kraftigt indisk bomuld
du kan bare kneppe
du kan bare kneppe
du kan bare kneppe hele dagen!

de har seksuelt samkvem
de kan bare gøre det hele dagen!
de har seksuelt samkvem
med vores bryllupsdug som lagen

2

faktisk troede jeg, at det bragte lykke
med bryllupsdugen på en ægteseng,
men nu kan vi skrive det i bogen:
det betyder ingen
det betyder ingen
det betyder ingen verdens ting

det betyder nemlig
det betyder nemlig
det betyder, den bli'r brugt i flæng

MODERNE VREDE

her er stille, stille nu
er det mon ovre, du, hvad tror du?

tror du denne stilhed bli'r ved?
sæt dig og vent, bar' sæt dig

nød
nød
bar' sæt dig nød

nød
nød
bar' sæt dig nød

den moderne vrede, min ven,
kommer i bølger, kommer igen

den vil vaske stuen så sort
som en fantastisk bølge af

lort
lort
bølge af lort

lort
lort
bølge af lort

her er stille, stille nu
er det mon ovre, du, hvad tror

du?
du?
du, hvad tror du?

du?
du?
du, hvad tror du?

*

den vil komme og komme igen
den vil forfølge dig altid min

ven
ven
altid min ven

ven
ven
altid min ven

|SYLVESTER
|MILOSEVIC
|MARCO
|REINERTSEN
|(NO)

Instruktør:

Nicolei Faber

Oversætter:

Anders Thruue Djurslev

Lydscenograf:

Marc Breidfjord

Medvirkende:

Mathias Helt
Mette Horn

PROGRAMVÆRT:

Velkommen til dokumentarserien «Psyisk syge iværksættere, der har forandret verden». Jeg befinder mig 1.000 meter under havets overflade, midt mellem Norge og Danmark. Her ligger det internationale hovedkvarter for den excentriske norsk-slovenske forretningsmand Sylvester Milosevics firma. Milosevic giver få interviews, men han har gjort en undtagelse for mig, fordi jeg har klasket ham så mange gange i røven, at han har fået et blåt mærke formet som et hagekors.

På trods af sine store, fiskeagtige læber, gælleagtige ryg og stygge finner, er Milosevic blevet Nordeuropas 12. mest mislykkede og forhadte forretningsmand. Hvad er hemmeligheden?

Musikken stopper.

Mange ved ikke, at du på trods af din efterhånden uortodokse karriere, startede i et ret almindeligt arbejde. Fortæl lidt om det.

MILOSEVIC:

Hvorfor Janet Jackson?

Da jeg var 19 år arbejdede jeg som Janet Jackson-imitator i en skobutik, som hed That's the way love goes. Det var kun mig, der arbejdede der, og der var ingen rigtige sko til salg. Det var en falsk skobutik, som var en del af en falsk by, som lå inde i en indhegning for gorillaer i en zoologisk have. Den blev etableret, fordi havens besøgende syntes, at det var sødt, at gorillaer boede i en by med butikker.

Han var soldat i Irak?

Chefen for den zoologiske have havde insisteret på, at alle de falske butikker skulle drives af nogen, som imiterede hver sin amerikanske artist. Det insisterede han på, fordi han havde pådraget sig en alvorlig hjerneskade under Irakkrigen.

Ikke soldat, han faldt ned ad trappen på en nedlagt stripkub, mens Irakkrigen foregik. Mange siger, at chefen i det hele taget aldrig har eksisteret, og at han bare er

Hvad med skobutikken?

en juridisk person, som et japansk firma har startet for at anklage nogen i en retssag. Da de gravede hans kiste op for at tjekke, fandt de ikke noget lig, bare en lap, hvor der stod en opskrift på giftig lasagne. Det viste sig, at de havde gravet en forkert grav op, og at chefens grav lå ved siden af. Men dem, jeg havde hyret til at grave graven op, var blevet trætte og sultne og tog hjem for at lave lasagne. Da jeg spurgte dem, om de havde tænkt sig at følge opskriften på den giftige lasagne, ville de ikke svare. "I er vel klar over, at den er giftig?" spurgte jeg. De trak bare på skuldrene, mens de læste lappen og spurgte, om de kunne låne de giftige ingredienser. Dem fik de.

Ved siden af skobutikken lå en isenkræmmer drevet af en Bruce Springsteen-imitator, og på den anden side af vejen lå en second hand-butik, hvor chefen var en mand udklædt som Taylor Swift. Du må huske, at det var en helt anden tid, det var april 2019.

Hvordan var det at arbejde der?

Forfærdeligt. De havde hyret en dame til at klæde sig ud som Nicki Minaj for at lære gorillaer tegnsprog, og så fortalte de gorillaerne, at de kunne købe ting i butikkerne. Men da det ikke var ægte butikker, var alle varerne lavet af pap. Det er enormt vanskeligt at forklare dette til en gorilla. Først må man forklare, hvad en butik er, hvad penge er, og så at det her ikke er en ægte butik, men bare noget vi har lavet for at underholde de mennesker, der kommer for at se på dem. Gorillaerne blev meget frustrerede over situationen. De signalerede "frustreret" og "banan" på tegnsprog hele tiden. Vi var også frustrerede. Butikken gik jo konkurs. Heldigvis var konkursen også lavet af pap, og det hele var bare et mareridt, jeg havde, ikke noget, som skete i virkeligheden.

Baggrundsmusik.

Milosevic påstår selv, at han blev glad for at få sparket, fordi det førte til, at han vågnede fra

mareridtet om, at han arbejdede som Janet Jackson-imitator, og at tiden han før havde brugt på at sove, nu kunne bruges til at fokusere på hans egne idéer. Og idéer var ikke en mangelvare. Efter at have vågnet, dedikerede Milosevic sig til sin største lidenskab: at demonstrere foran abortklinikker. En dag, da han kastede en brandbombe på en af abortlægerne, som sad i rullestol efter at være blevet skadet af Milosevic under en anden demonstration i 1995, fik han en idé. Han startede Europas største netcasino rettet mod rige og tykke børn. Pengene, han tjente, brugte han på at producere verdens største deodorant. Så skete det, der måtte ske: Han mistede deodoranten i verdens største brusebad, som man kan finde i Hviderusland.

Musikken stopper.

Du var rig og vellykket, men du syntes alligevel, at du manglede noget. Du ville nå de unge?

Jeg sagde til mig selv: "Hvad er det millenials ikke kan få nok af?" Jo, det er to ting: Saxofoner og giftigt sexpulver!

Milosevic solgte sine bedrifter og tog et lån for at starte den nu legendariske butik Saxofon og giftigt sexpulver. I begyndelsen troede få på projektet, og Milosevic måtte stå for det meste selv.

Jeg havde ikke råd til at leje et almindeligt butikslokale, så jeg byggede en bygning af bæ og mordtrusler. Mordtruslerne havde jeg skrevet selv, de var til forskellige bureaukrater i EU, specielt dem, som arbejdede med infrastruktur og digitale løsninger. Bæen var ikke min. Jeg ved ikke, hvis det var, men jeg tror, at personen var rigtig rigtig rigtig rigtig rigtig syg.

Hvad med ...

Milosevic afbryder.

Jeg tror næsten ikke, det kan have været et menneske. Den var virkelig, virkelig klam. Det var det, vi i Norge kalder: "megasyk."

Okay, men ...

Milosevic afbryder.

Virksomheden blev efterhånden så vellykket, at Milosevic ikke kunne drive den alene. Han havde brug for hjælp.

Jeg tænker på det hver dag, når jeg lægger mig til at sove. Farven, teksturen og lugten.

Jeg tog et forbrugslån, så jeg kunne ansætte sælgere. Første problem: Jeg blev gennemskuet af et bemandingsbureau fra Belgien, som skulle sende mig 400 sælgere for 100 sex-euro. De sendte i stedet 400 insekter, som stod på hinandens skuldre og blev til et menneske. Jeg havde altså én kæmpestor sælger, som kun snakkede insektsprog og belgisk.

Han var en fantastisk sælger, men han bollede også med min kone, så jeg fyrede ham. Det andet problem var, at sexpulveret eksploderede samme dag, vi åbnede. Det medførte, at butikken var fuld af kunder, som ikke gjorde andet end at have sex og spille saxofon. Det tjener man ikke penge på. I hvert fald ikke siden Berlinmurens fald.

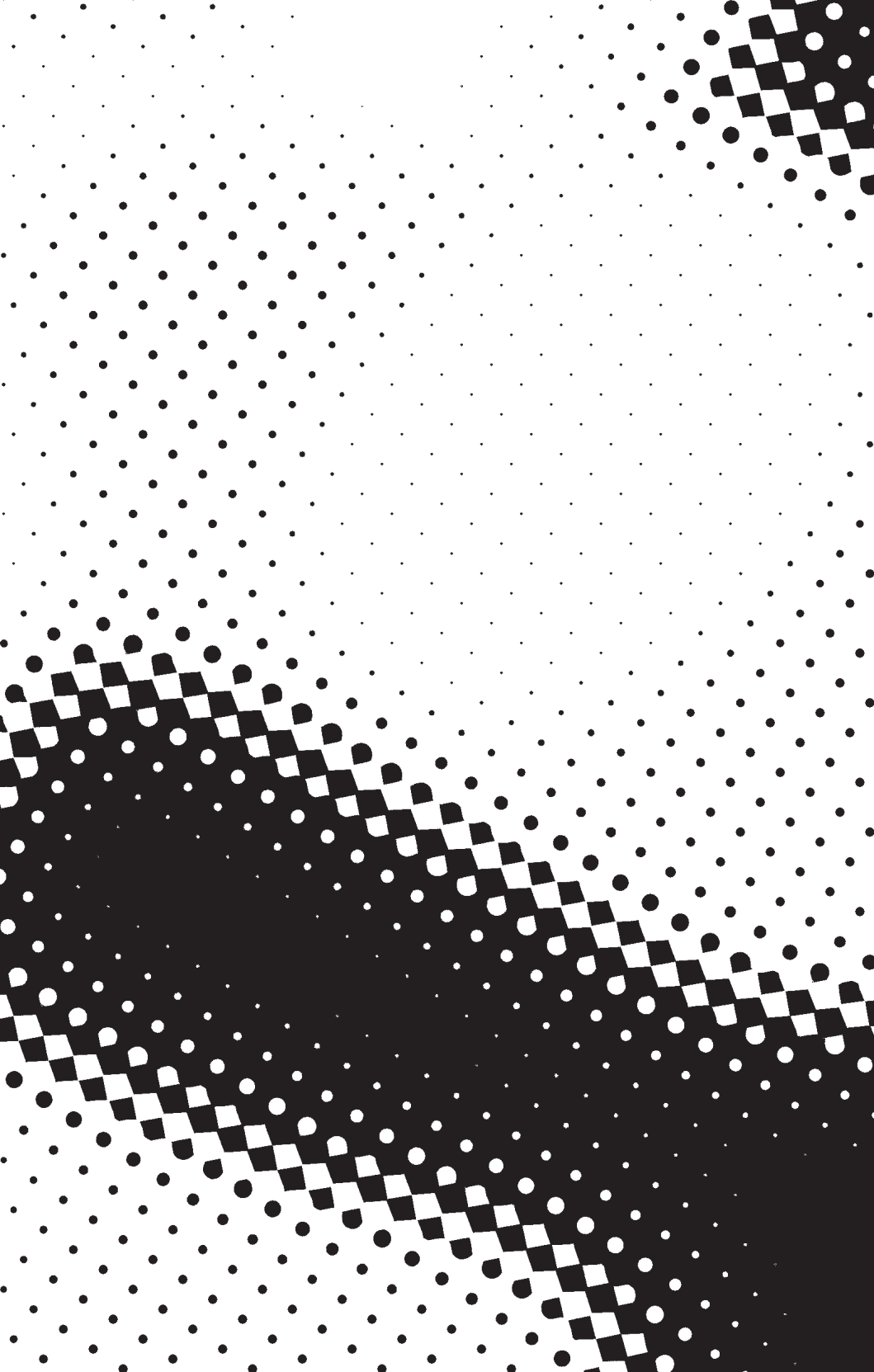
Jeg forstod øjeblikkeligt, at jeg måtte skaffe investorer og børsnotere mit firma. Allerede dagen efter blev vi opkøbt af et rigt, men kvindefjendtligt æg fra Qatar, som jeg senere blev friendzonet af. Da vi åbnede ægget, lå der ikke penge i det alligevel. Vi forstod, at vi måtte tænke nyt, hvis vi skulle overleve. Så jeg startede en gofundme-side, hvor jeg skrev, at jeg havde problemer med tissemanden og havde brug for en million euro for at få den til at skifte farve.

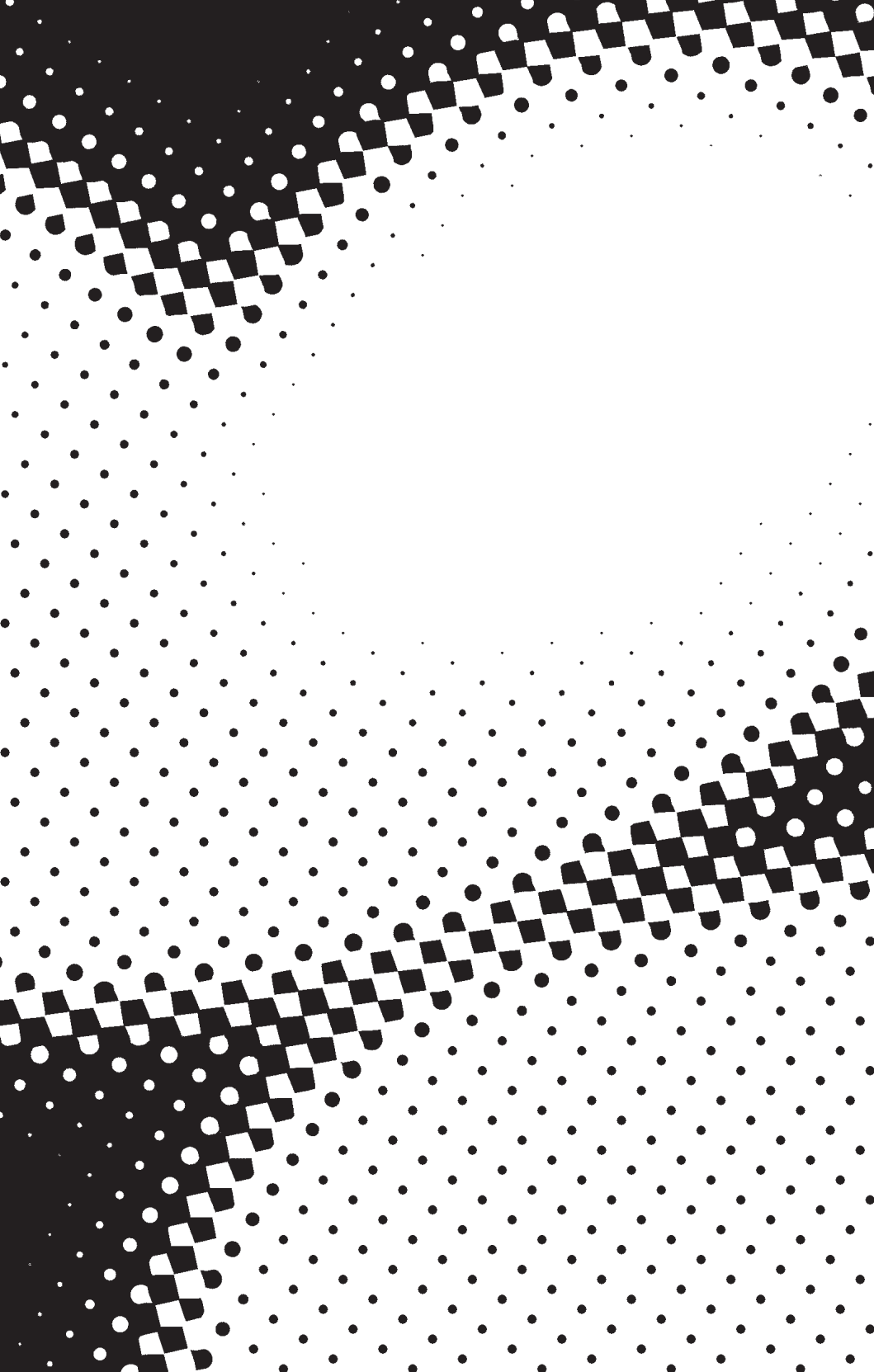
Musik.

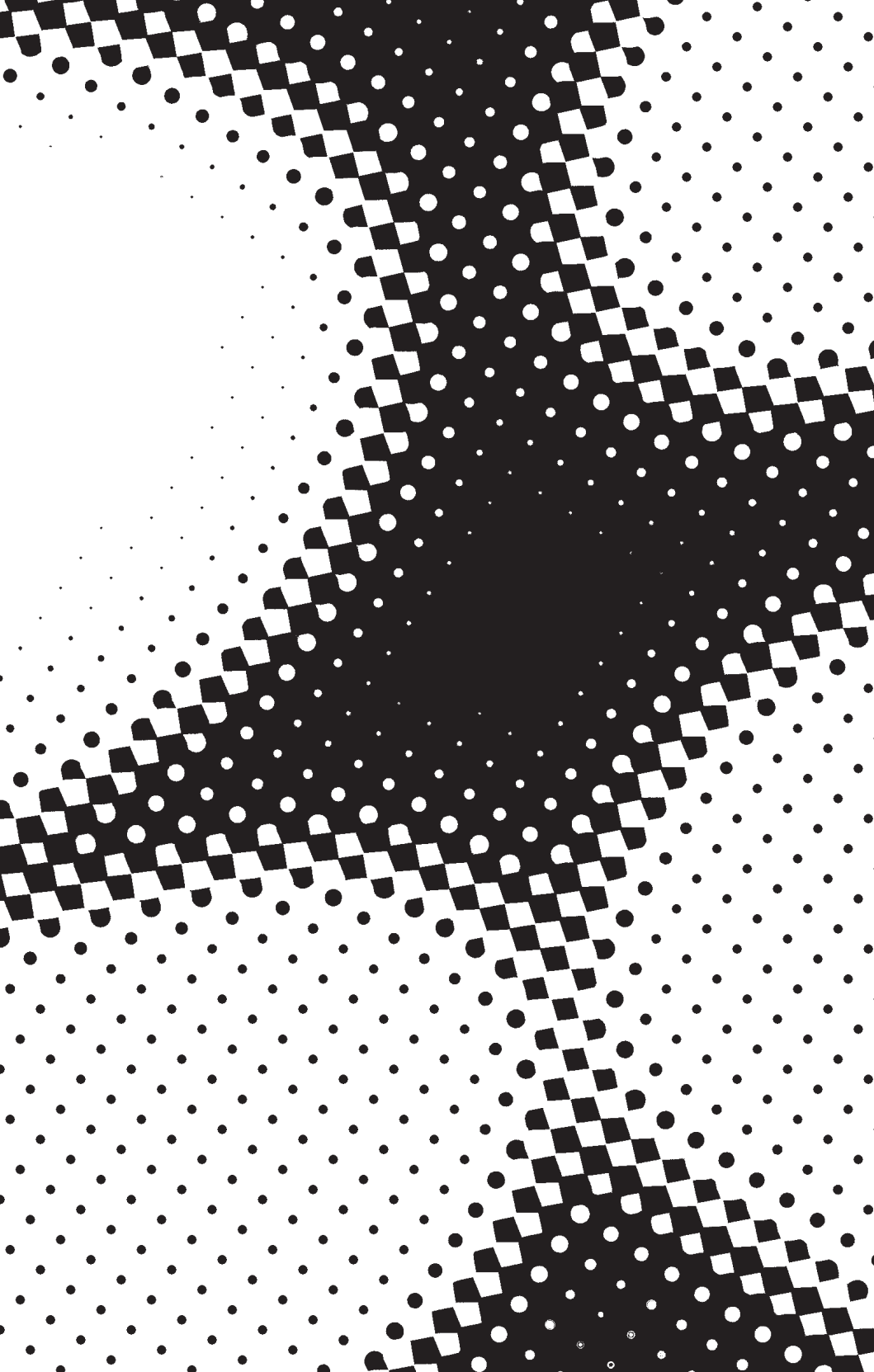
Milosevics tissemand var så syg, at han ikke fik penge, og efter at have lært sproget på Duolingo kom han i stedet med i den portugisiske version af Hvem vil være millionær?. Der røg han ud på første spørgsmål, som var: "Hvad gør man som regel, når man føler kærlighed for et andet menneske?" Milosevic havde aldrig oplevet ægte kærlighed og kunne derfor ikke svare på spørgsmålet. Han stoler heller ikke på fremmede og turde

derfor ikke spørge publikum. Da han blev bedt om at sige navnet på en ven, han ville ringe til, kunne Milosevic ikke komme på andre end sin læge, som tidligere på dagen havde bedt Milosevic om ikke at deltage i gameshowet på grund af sit helbred. Lægen nægtede derfor at svare rigtigt på spørgsmålet.

Hvem er det egentlig, som er psykisk syg? Er det Milosevic, som med sin unikke måde at tænke på er nået så langt? Er det dig, som sidder og hører på det her? Eller er det måske mig, bare fordi jeg ser meget stærke farver, som ikke er der, og har 103 tjekkiske stemmer i mit hoved, som alle beder mig om at gøre 103 forskellige ting? Eller er det måske min søn, som har opdaget det frugtbare skæringspunkt mellem matematik og ekstrem vold, selv om han ikke eksisterer? Nej, intet af dette er sygt. Det eneste, som er sygt, er at JEG mister forældrerettighederne til mine børn, bare fordi jeg bruger al min tid på at lave radioteater? Følg med i næste uge, hvor vi møder Uglen Fandango Janitzar-Hamburger, den første fugl i Norge, som har lært sig at tilgive.

Amalie Smith
Anna Emma Haudal
Moderne vrede
Marco Reinertsen

ISBN: 978-87-971667-1-0
EAN: 9788797166710

AKT1
RADIODRAMA